

- [Om LitteraturNu](#)
- [Redaktion & Skribenter](#)
- [Kontakt](#)

Søg Search

- [Anmeldelser »](#)
- [Artikler »](#)
- [Facebook](#)
- [Twitter](#)
- [RSS Feed](#)

Rolig, det er bare menstruationsblod – Liv Strömquist KUNDSKABENS FRUGT

Af

[Noa K. Hansen](#)

– 20. november 2015 Arkiveret i: [Anmeldelser](#), [Højdepunkter](#), [Kønsdebat](#), [Kunst & Kultur](#), [Tegneserie](#)

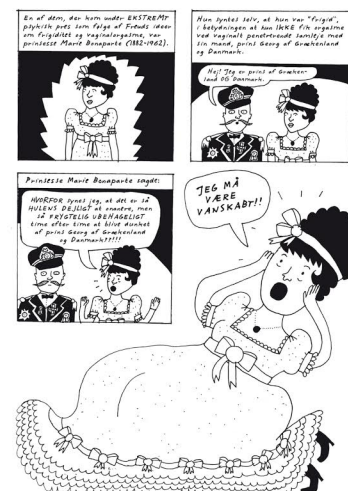
Hvad stiller vi op, når debatten om køn, krop og ligestilling gang på gang ender ud i mudderkastning og blinde vinkler? Vi læser Liv Strömquists tegneserie KUNDSKABENS FRUGT om det kvindelige kønsorgan.

Citat

Under en hekseproces i 1593 opdagede den undersøgende bøddel for eksempel på den mistænkte kvindes køn 'et lille stykke kød, som stak ud som en brystvorte cirka en halv tomme lang'. Bødlen (som i øvrigt var en gift mand) drog den konklusion, at der måtte være tale om et djævlemærke.

Svenske Liv Strömquist har skrevet og tegnet en både vigtig, klog og sjov bog. Det kan ligeså godt slås fast med det samme. KUNDSKABENS FRUGT er én af de slags bøger, som man kunne ønske sig, at alle ville læse. Især de med mange meninger om objektivisering af kvindeskroppen, om ligestilling og om feminisms rolle i dag. Og det er jo vitterligt alle. Navnlig de uden konkrete erfaringer med det 'materiale' som bogen undersøger. Og det er jo så halvdelen. Inklusiv undertegnede. Nu er den oversat til dansk af Kamilla Löfström, så der er ingen undskyldninger.

Bogen er delt op i en række kapitler, der langsomt, men sikkert kortlægger den kulturelle og videnskabelige konstruktion, som har gjort både kvindens køn og seksualitet til noget sekundært – noget som efterligner det mandlige, noget som er til for manden. Aristoteles mente eksempelvis, viser en af illustrationerne, at 'Kvinder har et rør, som mandens penis, men inde i kroppen.'

En af Strömquists væsentligste pointer er desuden de skift, der har fundet sted, først ved de patriarkalske religioners indtog, men især ved deres tilbagetog. Blandt andet at videnskabens indmarch ødelagde kristendommens fortælling om, at kvinder er underordnet mænd. Derfor var man nødt til at finde på nye videnskabelige argumenter, som det fremgår i en illustration med

Få **dine bøger** leveret med **PAKKEBOKSEN**

Køb her

Fakta

- Forfatter: Liv Strömquist
- Illustrator: Liv Strömquist
- Titel: KUNDSKABENS FRUGT
- Originaltitel: KUNDSKAPENS FRUKT
- Oversat af: Kamilla Löfström
- Sider: 144
- Pris: 191,-
- Forlag: Forlaget Cobolt
- ISBN: 9788770855877

Køb bogen hos **SAXO.com**

Billeder

en stor portion af både alvor og ironi, hvor en (mandlig) læge taler til en kvinde: 'Du kan ikke få nogen magt, for du har en LIVMODER! Derfor er du HELT FORSKELLIG fra mænd!' Og sporene ses stadig i dag. Tænk på det ramaskrig, der vil komme, hvis en kvinde bliver valgt til at erstatte Morten Olsen som herrelandsholdets træner.

Det første kapitel i KUNDSKABENS FRUGT benævnes 'Mænd der har været for interesserede i det, som man plejer at kalde det kvindelige kønsorgan' og har ud af mange makabre eksempler, nok som det mest makabre, den franske Baron Georges Cuvier, der i starten af 1800-tallet konserverede en Sydafrikansk khoisan-kvindes hjerne og vulva i sprit:

– Hans påstand var, at hos civiliserede kvinder (dvs. hvide kvinder) var kønslæberne blevet mindre gennem evolutionen. Altså var store kønslæber – ifølge Cuvier – et tegn på racemæssig underlegenhed og almindeligt moralsk fordærv.

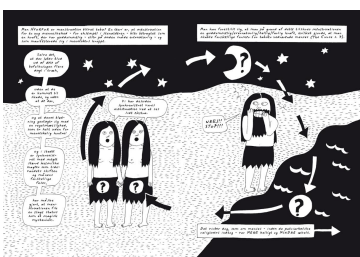
Altså en væsentlig pointe til at understøtte den videnskabelige racisme. Herefter følger en række kapitler omhandlende blandt andet Freuds forhold til klitoris som et 'mandligt apparatur', hvis stimulans relaterer sig til psykiske lidelser, samt vores normprægede forestilling i populærkulturen om den 'komplicerede' skedeorgasme. For ikke at tale om den definition på samleje, som Strömquist fremhæver fra en svensk lærebog i biologi: 'Afbrudt samleje betyder, at manden trækker sin penis ud af skeden, inden han får udløsning.' Den får lige lov at stå for sig selv.

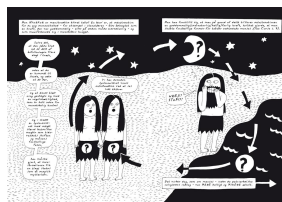
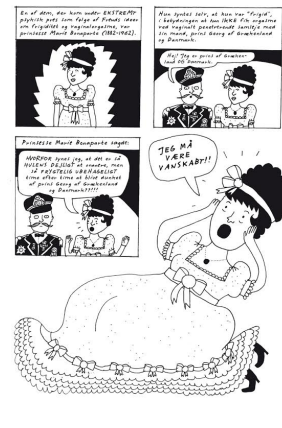
Strömquists grafiske karakterer beretter mod slutningen om, hvordan menstruationen går fra at være nærmest guddommelig eller magisk hos mange oprindelige folk før vor tidsregning til at blive antaget som en ødelæggende og forbandende kraft i kristendommen – og i dag anset som noget utiltrækkende og tabubelagt. Netop idéen med at trække tråde tilbage i historien (eksempelvis en vulvafigur fra 35.000 f.kr.) og bruge det som perspektiv til, hvordan vi i dag stadig låser os fast i det binære kønssystem, er essentielt for strukturen i KUNDSKABENS FRUGT. Især fordi det tydeliggør en stadig eksisterende tabuisering og mystificering af kvindekroppen, og ikke mindst en reduktion af det kvindelige kønsorgan til at være en modsætning til penis; et hul eller et tomt rør.

Bogen er ikke en søgen efter sympati eller en klagesang mod patriarkatet. Det er oplysning, der gør op med kulturel og videnskabelig fortolkning – blandet med en god portion humor og en illustrativ side, der kommer til sin magt både ved dens simplicitet og bidrag til den historiske tematik, men også ved de fine breaks, hvor illustrationerne står alene og får lov til at tale for sig selv. KUNDSKABENS FRUGT er hovedsageligt tegnet i sort/hvid, dog med nogle undtagelser; den røde farve får selvfølgelig lov til at farvelægge menstruationsblod.

Sammen skaber det, hvad man måske kunne kalde en kompleks letfordøjelighed. Der er pointer, der gentages, og i samspil med illustrationerne kan det til tider virke repetitivt. Men det er pointer, der sagtens kan tåle at blive understreget igen og igen. Og måske faktisk skal understreges igen og igen, hvis de på noget tidspunkt skal bryde med den mur af kontrasterende (læs: mandlige) opfattelser, der er af kvindens anatomi og seksualitet.

Lidt som i Olga Ravns debutdigtsamling [JEG ÆDER MIG SELV SOM LYNG](#) – her også med sprogets vrængen som en pointe i sig selv – sætter Strömquists bog en kurs, hvor det er videnskaben og de historiske perspektiver, der agerer grundpræmis for refleksionen om kroppen. En refleksion,

som i den offentlige debat har indeholdt en overflod af indspark fra folk, hvis nuancespektrum inden for omtalte emne spænder fra cirka hvidt til sort. Men folk, som alligevel med udgangspunkt i den ærekære ytringsfrihed har følt, at det var obligatorisk at blande sig. Uanset erfaringsgrundlag. KUNDSKABENS FRUGT – antaget at den bliver læst, selv af de som skulle mene, at de ikke *kan* blive klogere – kan være med til at gøre op med denne parole. Den vil have os til at tale mindre om, hvad vi *forestiller* os klitoris og menstruationsblod er og noget mere om *hvad* det er.

- [Facebook](#)
- [Twitter](#)
- [RSS Feed](#)

Synes godt om 66 personer synes godt om dette. [Opret en profil](#) for at se, hvad dine venner synes godt om.

Copyright 2015 · LitteraturNu · All Rights Reserved

↪

Nyeste anmeldelser i kategorierne [Kønsdebat](#), [Tegneserie](#).

- [Biologisk ubalance – Glenn Christian VIBRIO](#) · 13-06-2016
- [Japansk sindsrapport – Hiromi Kawakami KVINDEN VED HAVET](#) · 10-06-2016
- [Tilbage til 1980'ernes natmaskine – Tomas Lagermand Lundme ALT ER MIT](#) · 18-05-2016
- [En erindringstur til barndommens ukomplicerede lykkeland – Amalie Laulund Trudsø SOMMERHUS](#) · 18-04-2016
- [Den dybe organiske uorden – Clarice Lispector ÁGUA VIVA](#) · 02-02-2016

Læs også

- [Den dybe organiske uorden – Clarice Lispector ÁGUA VIVA](#) ·
- [Feminisme er intet køn! – Naja Marie Aidt, Line Knutzon & Mette Moestrup ERIT FLET](#) · 01-07-2014
- [Det private er stadig politisk – Maria Grønlykke HUNDREDE ÅRS KVINDSOMHED](#) · 07-05-2014
- [Det hele er formering – Ursula Andkjær Olsen DET 3. ÅRTUSINDES HJERTE](#) · 11-01-2013
- [Skrupsulten skrivning – Olga Ravn JEG ÆDER MIG SELV SOM LYNG](#) · 09-01-2013

Tags: [feminisme](#), [Kamilla Löfström](#), [kønsorgan](#), [Kundskabens Frugt](#), [ligestilling](#), [Liv Strömquist](#), [menstruation](#), [vulva](#)

Om Noa K. Hansen

Noa Kjærsgaard Hansen er efter endt BA i Litteraturvidenskab fra KU nu bosat i Aarhus, hvor han læser en kandidat i Æstetik og Kultur og desuden arbejder som redaktør på Litteraturmagasinet Standart. Weekenderne bruger han på at lede efter streaming af Premier League kampe i god kvalitet.

[Skriv til Noa](#)

Ingen kommentarer

Vær den første til at kommentere på denne artikel!

Skriv et svar

Din e-mailadresse vil ikke blive offentliggjort. Krævede felter er markeret med *

Navn *

E-mail *

Websted

Ja, I må gerne sende mig nyhedsbrevet